

Sygn. akt II Ca 831/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 marca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Sądu Okręgowego Dariusz Iskra (sprawozdawca)

Sędziowie: Sędzia Sądu Okręgowego Anna Podolska – Kojtych

Sędzia Sądu Okręgowego Elżbieta Żak

Protokolant Sekretarz sądowy Małgorzata Lewandowska

po rozpoznaniu w dniu 6 marca 2014 roku w Lublinie, na rozprawie

sprawy z powództwa Stowarzyszenia (...) w L.

przeciwko Bankowi (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę kwoty 4509,92 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 9 października 2010 roku do dnia zapłaty

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie z dnia 17 lipca 2013 roku, w sprawie II C 419/11

I. oddala apelację;

II. zasądza od Stowarzyszenia (...) w L. na rzecz Banku (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 300 zł (trzysta złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego;

III. przejmuje na rachunek Skarbu Państwa nieuiszczoną opłatę od apelacji.

Sygn. akt II Ca 831/13

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 11 października 2010 roku, wniesionym w tym samym dniu do Sądu Rejonowego w Lublinie, powód – Stowarzyszenie (...) w L. wniósł o zasądzenie od pozwanego – Banku (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty 46846 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 9 października 2010 roku do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego (k. 2-4v).

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że Stowarzyszenie posiada w (...) Oddziale Banku w L. rachunek bankowy o numerze (...). Ponadto powód wskazał, że na podstawie wniosku organu nadzorującego, to jest Prezydenta Miasta L., o rozwiązanie Stowarzyszenia (...) w L. Sąd Rejonowy w Lublinie XI Wydział Krajowego Rejestru Sądowego postanowieniem z dnia 22 października 2009 roku, na podstawie art. 29 ust. 2 ustawy – Prawo o stowarzyszeniach zawiesił w czynnościach Zarząd Stowarzyszenia i wyznaczył dla powoda przedstawiciela w osobie radcy prawnego T. W.. Natomiast postanowieniem z dnia 23 lipca 2010 roku wskazany wyżej Sąd oddalił wniosek o rozwiązanie Stowarzyszenia oraz uchylił postanowienie o zawieszeniu zarządu Stowarzyszenia i wyznaczeniu przedstawiciela.

Powód wskazał w pozwie, że pomimo uprawomocnienia się postanowienia pozbawiającego T. W. funkcji przedstawiciela i reaktywującego uprawnienia Zarządu Stowarzyszenia, T. W. odmówiła wydania przejętego wcześniej majątku i dokumentów Stowarzyszenia, a ponadto, pomimo podjętych przez powoda prób zablokowania wskazanego wyżej rachunku bankowego – przez wstrzymanie wykonywania dyspozycji zleczanych przez T. W. – pozwany Bank w dniu 23 sierpnia 2010 roku przelał na rachunek w innym banku, na zlecenie T. W., kwotę 46000 zł i w terminach późniejszych zrealizował przelewy na kwotę 846,95 zł, w sumie na kwotę 46846,95 zł, to jest kwotę dochodzoną pozwem.

Jako podstawę prawną dochodzonego pozwem roszczenia powód wskazał w pozwie przepis art. 471 k.c.

*

W odpowiedzi na pozew z dnia 22 listopada 2010 roku, pozwany – Bank (...) Spółka Akcyjna w W. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych (k. 54-57).

*

W piśmie procesowym z dnia 21 lutego 2011 roku powód oświadczył, że cofa pozew co do kwoty 42336,08 zł i w związku z tym wnosi o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda:

- 1) kwoty 4509,92 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 9 października 2010 roku do dnia zapłaty,
- 2) kwoty 1628,50 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 21 lutego 2011 roku do dnia zapłaty,
- 3) kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Powód wskazał, że w dniu 25 stycznia 2011 roku na jego rachunek bankowy wpłynęła kwota 42336,08 zł, którą powód uznaje jako częściowe naprawienie szkody przez T. W..

Powód wskazał, że kwota 1628,50 zł obejmuje odsetki ustawowe od kwoty 42336,08 zł za okres od dnia 9 października 2010 roku do dnia 25 stycznia 2011 roku (k. 145-146).

*

Postanowieniem z dnia 28 lutego 2011 roku Sąd Rejonowy postanowił umorzyć postępowanie w zakresie żądania zasądzenia kwoty 42336,08 zł (k. 162).

Na rozprawie pozwany nie uznawał powództwa i wnosił o jego oddalenie (k. 158-161).

Powód na rozprawie podtrzymywał swoje żądanie w zakresie określonym w piśmie procesowym z dnia 21 lutego 2011 roku, a ponadto na rozprawie w dniu 10 kwietnia 2013 roku wskazał, że „swoje żądanie wywodzi z tytułu zawinionego zachowania pozwanego Banku, jako odpowiedzialność deliktową z art. 416 k.c.” (k. 399).

*

Wyrokiem z dnia 17 lipca 2013 roku Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie:

I. oddalił powództwo o zapłatę kwoty 4509,92 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 9 października 2010 roku do dnia zapłaty;

II. zasądził od Stowarzyszenia (...) w L. na rzecz pozwanego Banku (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 707,95 zł kosztów procesu.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy ustalił, że na podstawie umowy nr (...) z dnia 7 sierpnia 2000 roku o prowadzenie rachunku bankowego Bank (...) Spółka Akcyjna w W. (...) Oddział w L. otworzył i prowadził na rzecz Stowarzyszenia (...) w L. rachunek bankowy o numerze (...).

Sąd ustalił, że postanowieniem z dnia 22 października 2009 roku, wydanym w sprawie LU XI Ns Rej KRS (...), Sąd Rejonowy w Lublinie XI Wydział Krajowego Rejestru Sądowego na podstawie art. 29 ust. 2 ustawy – Prawo o stowarzyszeniach zawiesił w czynnościach zarząd Stowarzyszenia (...) w L. i wyznaczył dla powoda przedstawiciela w osobie radcy prawnego T. W., którego upoważnił do prowadzenia bieżących spraw Stowarzyszenia, w szczególności do ustalenia aktualnej listy jego członków. Sąd wystawił również w tym dniu zaświadczenie o treści korelującej ze wskazanym postanowieniem.

Sąd wskazał, że postanowieniem z dnia 23 lipca 2010 roku Sąd Rejonowy – Sąd Gospodarczy w Lublinie XI Wydział Krajowego Rejestru Sądowego postanowił oddalić wnioski o rozwiązanie powodowego Stowarzyszenia oraz uchylił pkt II i III postanowienia z dnia 22 października 2009 roku, wydanego w sprawie LU XI Ns Rej KRS (...), to jest o zawieszeniu zarządu Stowarzyszenia i powołaniu przedstawiciela.

Sąd wskazał, że w związku uchyleniem postanowienia o wyznaczeniu dla powodowego Stowarzyszenia przedstawiciela w osobie T. W., pismami z dnia 3 sierpnia 2010 roku i z dnia 10 sierpnia 2010 roku przywrócony zarząd powodowego Stowarzyszenia wezwał T. W. do natychmiastowego zwrotu dokumentów i innych rzeczy będących własnością Stowarzyszenia, a będących we władaniu przedstawiciela. W odpowiedzi T. W. oświadczyła, że wykona wezwanie bezzwłocznie po uprawomocnieniu się postanowienia Sądu z dnia 23 lipca 2010 roku.

Sąd ustalił, że w dniu 20 sierpnia 2010 roku powodowe Stowarzyszenie złożyło w (...) Oddziale w L. pozwanego Banku pismo z wnioskiem o natychmiastowe wstrzymanie wykonywania dyspozycji zleczanych przez T. W., która już nie jest przedstawicielem Stowarzyszenia. Do pisma zostały załączone między innymi odpis postanowienia z dnia 23 lipca 2010 roku wraz z uzasadnieniem i odpis wniosku powoda z dnia 19 sierpnia 2010 roku, skierowanego do Sądu Rejonowego w Lublinie o wydanie odpisu postanowienia z dnia 23 lipca 2010 roku opatrzonego stwierdzeniem prawomocności co do punktu II tego postanowienia.

Sąd ustalił, że w dniu 20 sierpnia 2010 roku, w związku z otrzymanym od pełnomocnika powoda radcy prawnego R. K. pismem oraz na podstawie rozmowy przeprowadzonej z dyrektorem (...) Oddziału w L. pozwanego Banku – B. P., pozwany Bank zablokował tymczasowo T. W. dostęp do rachunku bankowego Stowarzyszenia i zwrócił się do powoda o dostarczenie prawomocnego postanowienia Sądu z dnia 23 lipca 2010 roku przywracającego uprawnienie dla dotychczasowego Zarządu do reprezentowania Stowarzyszenia, wskazując, że tylko na tej podstawie może odmówić dostępu do przedmiotowego rachunku osobie uprawnionej – wpisanej w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Sąd ustalił, że w dniu 23 sierpnia 2010 roku, w związku z żądaniem przedstawiciela Stowarzyszenia – T. W., która przedstawiła w pozwanym Banku odpis z KRS powodowego Stowarzyszenia, aktualny na dzień 23 sierpnia 2010 roku, z wpisem, że nadal pełni funkcje przedstawiciela powoda, oraz wobec braku potwierdzenia przez powoda prawomocności postanowienia Sądu z dnia 23 lipca 2010 roku i wobec oświadczenia T. W., iż postanowienie to nie jest prawomocne z powodu wniesionej od niego apelacji (z dnia 17 sierpnia 2010 roku przez prezes Stowarzyszenia H. K.), pozwany przywrócił T. W., jako przedstawicielowi Stowarzyszenia, dostęp do przedmiotowego rachunku bankowego.

Sąd ustalił, że w dniu 23 sierpnia 2010 roku T. W. przelała z przedmiotowego rachunku kwotę 46000 zł na rachunek w Banku (...) w L., założony w imieniu powodowego Stowarzyszenia. Posługiwała się przy tym aktualnym odpisem z KRS dotyczącym powoda. Następnie w dniu 14 września 2010 roku wpłaciła kwotę 42336,08 zł na rachunek depozytowy Sądu Rejonowego oraz złożyła w dniu 15 września 2010 roku do Sądu Rejonowego w Lublinie, w sprawie XIII Ns 174/10, wnioski o zezwolenie na złożenie do depozytu sądowego kwoty 42336,08 zł, stanowiącej środki finansowe Stowarzyszenia oraz wnioski o złożenie do depozytu dokumentów Stowarzyszenia.

Sąd ustalił, że w dniu 25 sierpnia 2010 roku miało miejsce spotkanie wiceprezes Stowarzyszenia – E. T., występującej z pełnomocnikiem R. K., z dyrektorem (...) Oddziału B. P., podczas którego przedstawiciele Stowarzyszenia zażądali od pozwanego przedstawienia wyciągów z przedmiotowego rachunku bankowego, na co pozwany się nie zgodził. Do kolejnego spotkania doszło następnego dnia. Wtedy przedstawiciele Stowarzyszenia zostali poinformowani o tym, że T. W. odzyskała uprawnienia do dysponowania kontem.

Sąd ustalił, że pismem z dnia 1 października 2010 roku, do którego został załączony odpis postanowienia z dnia 23 lipca 2010 roku ze stwierdzeniem prawomocności co do punktu II tego postanowienia, pełnomocnik powoda wezwał pozwanego do zapłaty w terminie 7 dni kwoty 46846 zł, która została wypłacona z rachunku Stowarzyszenia po dniu 20 sierpnia 2010 roku. W odpowiedzi na wezwanie do zapłaty, pismem z dnia 4 października 2010 roku pozwany Bank stwierdził, że brak jest podstaw do żądania zwrotu przedmiotowej kwoty. Ponadto pozwany Bank wskazał, że przelew z rachunku Stowarzyszenia (...) w L. został zrealizowany przez T. W., legitymującą się aktualnym odpisem z KRS, w którym figurowała nadal jako przedstawiciel Stowarzyszenia. Pozwany wskazał również, że prawomocne postanowienie w przedmiocie uchylecia zarządu Stowarzyszenia zostało mu przedłożone dopiero przy piśmie z dnia 1 października 2010 roku, natomiast wcześniej nie miał podstaw do samodzielnego oceniania prawomocności postanowień sądowych, które były przedstawiane jako nieprawomocne.

Sąd ustalił, że wykreślenie wpisu o ustanowieniu przedstawiciela powodowego Stowarzyszenia w osobie T. W. nastąpiło na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Lublinie XI Wydział Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 5 listopada 2010 roku, sygn. akt. LU XI NS-REJ.KRS/(...).

Sąd ustalił, że wskazane wyżej wnioski o zezwolenie na złożenie pieniędzy do depozytu oraz wnioski o złożenie dokumentów Stowarzyszenia do depozytu zostały następnie cofnięte z jednoczesnym wskazaniem przez T. W., że pieniądze powinny zostać przelane przez Sąd na przedmiotowy rachunek w pozwanym Banku. Postanowieniem z dnia 17 listopada 2010 roku, wydanym w sprawie XIII Ns 174/10, Sąd Rejonowy w Lublinie umorzył postępowanie i nakazał zwrócić Stowarzyszeniu kwotę depozytu 42336,08 zł. W dniu 25 stycznia 2011 roku kwotą tą uznano rachunek bankowy powoda. Dokumenty Stowarzyszenia zostały protokołarnie przekazane powodowi przez T. W. w dniu 8 listopada 2010 roku.

Sąd Rejonowy wskazał, że na kwotę 4509,92 zł, dochodzoną przez powoda w niniejszym postępowaniu po częściowym cofnięciu powództwa, składa się kwota 3663,92 zł, stanowiąca różnicę między kwotą 46000 zł, przelaną z rachunku w pozwanym Banku na rachunek w (...), a kwotą 42336,08 zł, wpłaconą na konto depozytowe Sądu, a następnie zwróconą powodowi, oraz kwota 846 zł, wydatkowana z przedmiotowego rachunku w okresie od dnia 23 sierpnia do dnia 14 września 2010 roku,

Sąd przyjął, że kwota 4509,92 zł została wydatkowana przez T. W. w okresie od dnia 23 sierpnia do dnia 14 września 2010 roku, kiedy to podejmowała działania jako przedstawiciel powodowego Stowarzyszenia. Natomiast w dniu 14 września 2010 roku zrezygnowała z tej funkcji i zaprzestała dokonywania czynności przedstawiciela. Kwoty wydatkowane w powyższym okresie z przedmiotowego rachunku oraz z rachunku w (...), zostały przeznaczone na cele statutowe Stowarzyszenia, koszty sądowe i opłaty bankowe. Wydatki czynione były na uiszczenie należności z faktur za karmę dla zwierząt, w szczególności dla psów i kotów, za usługi przychodni weterynaryjnej, na rzecz Uniwersytetu (...), za czynsz za lokal przy ul. (...), za prowadzenie księgowości Stowarzyszenia, opłaty za koszty korespondencji, koszty sądowe i opłaty za prowadzenie rachunków.

Sąd pierwszej instancji wskazał dowody, na podstawie których dokonał ustaleń faktycznych, oraz dokonał oceny tych dowodów.

Sąd wskazał, że – wobec prawomocnego umorzenia postępowania w części – rozpoznaniu podlega żądanie powoda zasądzenia od pozwanego kwoty 4509,92 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 9 października 2010 roku oraz kwoty 1628,50 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 21 lutego 2011 roku.

Sąd Rejonowy przytoczył treść przepisów art. 725 k.c., art. 471 k.c., art. 416 k.c., art. 355 § 2 k.c. oraz art. 52 ust. 2 pkt 10 ustawy – Prawo bankowe i wskazał, że powód nie wykazał ani przesłanki odpowiedzialności kontraktowej Banku, to jest niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania z tytułu umowy rachunku bankowego, ani przesłanki odpowiedzialności deliktowej, czyli bezprawności w działaniu pozwanego Banku. W okolicznościach niniejszej sprawy powodowe Stowarzyszenie było zobowiązane do niezwłocznego przedłożenia w pozwanym Banku, razem z pismem o zablokowanie środków na rachunku, także dokumentów świadczących jednoznacznie o zmianie sposobu reprezentacji Stowarzyszenia. Faktycznie powód dołączył do pisma z dnia 20 sierpnia 2010 roku, skierowanego do pozwanego, odpis postanowienia z dnia 23 lipca 2010 roku Sądu Rejonowego – Sądu Gospodarczego w Lublinie XI Wydział Krajowego Rejestru Sądowego, oddalającego wniosek o rozwiązanie powodowego Stowarzyszenia oraz uchylającego pkt II i III postanowienia z dnia 22 października 2009 roku, wydanego w sprawie LU XI Ns Rej KRS (...), to jest o zawieszeniu Zarządu Stowarzyszenia i powołaniu przedstawiciela w osobie radcy prawnego T. W., jednak pełnomocnik powoda radca prawny R. K. jednocześnie zastrzegł w rozmowie z dyrektorem pozwanego Banku – B. P., że przedmiotowe postanowienie nie zostało zaopatrzone w stwierdzenie jego prawomocności, gdyż stosowny wniosek złożył dopiero w dniu 19 sierpnia 2010 roku. Potrzeba, a nawet konieczność podjęcia takich czynności, była widoczna już na początku sierpnia 2010 roku, kiedy to T. W. zaczęła się uchylać od wezwań do wydania dokumentów Stowarzyszenia będących w jej posiadaniu, jako przedstawiciela powodowego Stowarzyszenia.

Sąd wskazał, że powodowe Stowarzyszenie na podstawie umowy łączącej je z pozwanym Bankiem oraz na podstawie § 5 ust. 1 pkt 1 lit. d) regulaminu rachunków bankowych dla klientów biznesowych (obowiązującego w 2010 roku, stanowiącego załącznik do umowy) zobowiązane było do „niezwłocznego pisemnego zawiadomienia Banku o wszelkich istotnych z punktu widzenia Umowy zmianach, a w szczególności o: ... zmianie osób reprezentujących Posiadacza rachunku”.

Sąd uznał, że powód, dokładając należytej staranności, czego zaniechał, powinien był niezwłocznie poinformować pozwany Bank o fakcie uchylecia zawieszenia zarządu Stowarzyszenia i powołania przedstawiciela w osobie radcy prawnego T. W.. Informację tę powód powinien poprzeć odpowiednimi dokumentami. Powód miał w tym zakresie kilka możliwości. Przede wszystkim mógł przedstawić aktualne zaświadczenie Sądu, że T. W. została odwołana z funkcji przedstawiciela. Ponadto mógł złożyć wniosek o wydanie odpisu postanowienia z dnia 23 lipca 2010 roku ze stwierdzeniem prawomocności, niezwłocznie po wydaniu tego postanowienia. Ponadto mógł złożyć wniosek o wykreślenie wpisu w KRS w zakresie reprezentacji przez przedstawiciela na skutek zmiany wynikającej z postanowienia z dnia 23 lipca 2010 roku. Tymczasem żadnej z tych czynności powód nie podjął, złożył jedynie wniosek o wydanie odpisu postanowienia z dnia 23 lipca 2010 roku ze stwierdzeniem prawomocności, ale dopiero niemal miesiąc później po wydaniu postanowienia. Jednocześnie powód obarczył pozwany Bank obowiązkiem czynności, które sam powinien podjąć (choćby uzyskanie zaświadczenia aktualnego o przedstawicielstwie).

Sąd uznał, że pozwany Bank prawidłowo stwierdził w tych okolicznościach, iż odpis postanowienia z dnia 23 lipca 2010 roku, niezaopatrzonego wzmianką o prawomocności, nie jest wystarczającym dokumentem dla uznania, że T. W. nie reprezentuje powoda i dla odmówienia jej prawa dysponowania środkami na rachunku bankowym powoda, zwłaszcza w sytuacji, gdy T. W. przedstawiła aktualny na dzień 23 sierpnia 2010 roku odpis z KRS powoda, zgodnie z którym nadal pełniła funkcję przedstawiciela powoda.

Sąd Rejonowy przytoczył treść przepisu art. 17 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 roku o Krajowym Rejestrze Sądowym i wyjaśnił, że pozwany Bank prawidłowo przyjął, że dokumenty przedstawione przez pełnomocnika powoda w dniu 20 sierpnia 2010 roku nie obalają domniemania wynikającego z art. 17 ust. 1 tej ustawy i na tej podstawie oraz w oparciu o aktualny KRS powoda umożliwił T. W. w dniu 23 sierpnia 2010 roku dalsze dysponowanie środkami na przedmiotowym rachunku.

Sąd Rejonowy wyjaśnił, że w okolicznościach niniejszej sprawy powód nie wykazał, aby pozwanemu Bankowi można było przypisać odpowiedzialność czy to na podstawie nienależytego wykonania zawartej umowy rachunku bankowego, czy to na zasadzie odpowiedzialności deliktowej za czyn niedozwolony wobec posiadacza rachunku. Pozwany, opierając się na domniemaniu wynikającym z art. 17 ust. 1 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym, umożliwił dostęp

do środków na przedmiotowym rachunku bankowym osobie, która w tej dacie legitymowała się ważnym dokumentem w postaci aktualnego na dzień dokonywania czynności odpisu z KRS powoda. Bank nie posiadał wówczas innych dokumentów, które obalałyby domniemanie wynikające z tego wpisu w KRS, gdyż powód takich dokumentów nie dostarczył.

Sąd Rejonowy uznał również, że powód nie wykazał faktu poniesienia szkody. Kwota 4509,92 zł została wydatkowana przez T. W. w okresie od dnia 23 sierpnia do dnia 14 września 2010 roku, kiedy to podejmowała czynności jako przedstawiciel powodowego Stowarzyszenia. Kwoty wydatkowane w powyższym okresie z przedmiotowego rachunku oraz z rachunku w (...) zostały przeznaczone na cele statutowe Stowarzyszenia oraz na jego bieżącą działalność. W związku z tym należy przyjąć, że Stowarzyszenie (...) w L. nie poniosło szkody z powodu wydatkowania przez T. W. kwoty dochodzonej pozwem, skoro przeznaczona została ona w całości na cele statutowe Stowarzyszenia, koszty związane z działalnością bieżącą, koszty sądowe i opłaty bankowe.

Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia o kosztach procesu Sąd Rejonowy wskazał przepisy art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

*

Od wyroku z dnia 17 lipca 2013 roku apelację wniósł powód, zaskarżając wyrok w całości i zarzucając:

„1) naruszenie prawa materialnego, przez błędną wykładnię i zastosowanie przepisu art. 50 ust. 2 ustawy Prawo bankowe w zw. z art. 355 § 2 k.c. przez przyjęcie, że to nie pozwany Bank, a powodowe Stowarzyszenie nie dochowało należytej staranności w odniesieniu do wykazania prawa dysponowania środkami na koncie Stowarzyszenia w sytuacji, gdy to właśnie Bank co najmniej od dnia 20 sierpnia 2010 roku miał pełną wiedzę odnośnie utraty przez T. W. statusu przedstawiciela Stowarzyszenia;

2) naruszenie prawa materialnego, przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie przepisu art. 17 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 roku o Krajowym Rejestrze Sądowym przez przyjęcie, że powód przedstawiając pozwanemu odpis postanowienia Sądu z dnia 23 lipca 2010 roku uchylającego między innymi punkt II postanowienia Sądu z dnia 22 października 2009 roku o ustanowieniu przedstawiciela w osobie T. W., nie wyłączył skutków domniemania wynikającego z tego przepisu;

3) naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie przepisu art. 361 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 415 k.c. w zw. z art. 725 k.c. i art. 471 k.c. przez przyjęcie, że wydatkowanie środków Stowarzyszenia przez osobę nieuprawnioną, nie wywołało szkody w majątku Stowarzyszenia;

4) naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy – art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. poprzez zupełnie dowolne ustalenie, że T. W. w okresie pomiędzy 20 sierpnia 2010 roku, a 14 września 2010 roku wydatkowała zabrane z rachunku Stowarzyszenia środki na cele statutowe oraz na jego bieżącą działalność;

5) naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy – art. 233 § 1 k.p.c. poprzez sprzeczną z zasadami doświadczenia życiowego ocenę zeznań świadka B. P. w zakresie uzgodnień poczynionych na spotkaniu stron w dniu 20 sierpnia 2010 roku w zakresie dostępu T. W. do konta powoda w sytuacji, gdy przeczą temu zeznania świadka R. K. (osoby wykonującej zawód zaufania publicznego), a dostęp T. W. do konta powoda rozpoczął się i opierał właśnie na zaświadczeniu wystawionym przez Sąd, a nie odpisie z KRS”.

Powód wniósł:

„- o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i uwzględnienie powództwa oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania za obie instancje;

ewentualnie:

- o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu Lublin – Zachód w Lublinie do ponownego rozpoznania przy pozostawieniu temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania odwoławczego” (k. 650-653v).

*

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie apelacji oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania za drugą instancję według norm przepisanych (k. 659-661).

Na rozprawie apelacyjnej pełnomocnik powoda popierał apelację w całości (k. 680v).

Pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania za drugą instancję (k. 664v, 680v).

*

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja powoda jest bezzasadna i w związku z tym podlega oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

Na wstępie należy wskazać, że stwierdzenie Sądu pierwszej instancji, zawarte na stronie 11 uzasadnienia zaskarżonego wyroku, iż rozpoznaniu podlega żądanie zasądzenia od pozwanego kwoty 4509,92 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 9 października 2010 roku oraz kwoty 1628,50 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 21 lutego 2011 roku do dnia zapłaty, jest częściowo nieadekwatne do rozstrzygnięcia, jakie zapadło w rozpoznawanej sprawie.

Jak wynika z treści wyroku z dnia 17 lipca 2013 roku, przedmiotem rozstrzygnięcia Sądu pierwszej instancji, zawartego w tym wyroku, było wyłącznie żądanie powoda zasądzenia od pozwanego kwoty 4509,92 zł z odsetkami od dnia 9 października 2010 roku do dnia zapłaty. Brak jest natomiast rozstrzygnięcia co do żądania zapłaty kwoty 1628,50 zł (z tytułu ustawowych odsetek za opóźnienie) z odsetkami ustawowymi od tej kwoty od dnia 21 lutego 2011 roku do dnia zapłaty. Żadna ze stron nie wносиła przy tym o uzupełnienie wyroku Sądu pierwszej instancji z dnia 17 lipca 2013 roku.

÷

W pierwszej kolejności należy stwierdzić, że nie jest zasadny wniosek apelacji o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania. Wprawdzie wniosek ten został zgłoszony jako wniosek ewentualny, ale, jako dalej idący, wymaga omówienia w pierwszej kolejności.

Z przepisów art. 386 § 2 i 4 k.p.c. wynika, że uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji może nastąpić tylko w razie stwierdzenia nieważności postępowania, w razie nierozpoznania przez sąd pierwszej instancji istoty sprawy albo gdy wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości.

Dodatkową podstawę prawną uchylenia wyroku stanowi przepis art. 505¹² § 1 k.p.c., mający zastosowanie w postępowaniu uproszczonym. Przepis ten stanowi, że jeżeli sąd drugiej instancji stwierdzi, że zachodzi naruszenie prawa materialnego, a zgromadzone dowody nie dają wystarczających podstaw do zmiany wyroku, uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania.

W ocenie Sądu Okręgowego w rozpoznawanej sprawie nie zachodzi żadna ze wskazanych wyżej podstaw uchylenia orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu. Postępowanie przed Sądem pierwszej instancji nie jest dotknięte nieważnością. Sąd ten rozpoznał istotę sprawy, analizując zasadność żądania pozwu z punktu widzenia okoliczności faktycznych przytoczonych jako podstawa faktyczna powództwa i rozpoznając zarzuty podniesione przez pozwanego. Wydanie wyroku przez Sąd Okręgowy nie wymaga również przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości, ani też nawet uzupełniania, czy powtarzania postępowania dowodowego.

Sprawa niniejsza nie podlegała również rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym, ani też nie została rozpoznana w takim postępowaniu przez Sąd pierwszej instancji.

Należy także zwrócić uwagę, że powód nie przytacza w apelacji zarzutów, których uwzględnienie mogłoby skutkować uchyleniem zaskarżonego wyroku, w związku z czym niezrozumiale jest zamieszczenie w apelacji wniosku o uchylenie zaskarżonego wyroku i o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

÷

Nie są uzasadnione zarzuty podniesione w apelacji.

Na wstępie należy wskazać, że Sąd pierwszej instancji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych oraz prawidłowej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego. Ponowne szczegółowe przytaczanie tych ustaleń oraz rozważań w zakresie oceny dowodów jest zbędne.

Przede wszystkim należy zwrócić uwagę, że zarzuty przytoczone w punktach 2 i 3 części wstępnej apelacji zostały sformułowane w sposób wewnętrznie sprzeczny. Powód zarzuca bowiem naruszenie przez Sąd pierwszej instancji prawa materialnego i jednocześnie wskazuje, że naruszenie to miałyby nastąpić przez niewłaściwe ustalenia Sądu pierwszej instancji dotyczące wskazanych w zarzutach okoliczności faktycznych. Z tych samych przyczyn zarzut podniesiony w punkcie 3 części wstępnej apelacji pozostaje w sprzeczności z zarzutem przytoczonym w punkcie 4.

Naruszenie prawa materialnego może bowiem nastąpić bądź przez jego błędną wykładnię, bądź przez jego niewłaściwe zastosowanie, nie zaś przez błędne ustalenia faktyczne¹.

Podniesienie zarzutu w takiej postaci jest jurydycznie niepoprawne. Zarzut naruszenia prawa materialnego ma rację bytu wówczas, gdy sąd dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, a tylko nie zastosował odpowiednich przepisów prawa materialnego, niewłaściwie je zastosował lub też dokonał błędnej ich wykładni. W takich wypadkach naruszenie prawa materialnego ma charakter pierwotny i może stanowić podstawę zarzutu apelacyjnego.

Jeżeli natomiast sąd pierwszej instancji dokona nieprawidłowych ustaleń faktycznych i stosownie do tych ustaleń zastosuje lub nie określone przepisy prawa materialnego, to naruszenie prawa materialnego ma charakter wtórny, gdyż jest pochodną nieprawidłowych ustaleń faktycznych. W takim wypadku nie następuje naruszenie prawa materialnego w znaczeniu ścisłym, a podnoszenie wówczas takiego zarzutu jest bezprzedmiotowe.

W rozpoznawanej sprawie Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił okoliczności faktyczne.

Ustalenia Sądu pierwszej instancji należy uzupełnić o uwagę, że w okolicznościach rozpoznawanej sprawy brak jest w ogóle podstaw do przyjęcia, że zachowanie Banku (...) Spółki Akcyjnej w W. stanowi czyn niedozwolony w znaczeniu określonym przez przepisy art. 415 k.c. i art. 416 k.c. Czynności Banku, jakie miały miejsce w dniu 23 sierpnia 2010 roku, wiązały się ściśle z wykonywaniem umowy rachunku bankowego i nie stanowiły samodzielnego zachowania, które mogłoby być uznane za czyn niedozwolony.

Należy w tym miejscu podkreślić, że sam fakt niewykonania lub nienależytego wykonania istniejącego już zobowiązania przez dłużnika (art. 471 k.c.) nie oznacza automatycznie, że tego rodzaju zachowanie stanowi czyn niedozwolony w znaczeniu określonym przez przepisy art. 415 k.c. i następane.

Zachowanie pozwanego Banku może być w rozpoznawanej sprawie oceniane jedynie z punktu widzenia podstawy prawnej określonej w art. 471 k.c.

÷

Nie jest uzasadniony zarzut naruszenia przez Sąd pierwszej instancji przepisu art. 355 § 2 k.c. Sąd Rejonowy trafnie uznał, że ustalone okoliczności faktyczne nie dają podstaw do przyjęcia, że Bank nie dochował należytej staranności w znaczeniu określonym przez przepisy art. 355 § 1 i 2 k.c.

To samo dotyczy zastosowania przez Sąd pierwszej instancji przepisu art. 50 ust. 2 ustawy – Prawo bankowe. Powołany przepis stanowi, że bank dokłada szczególnej staranności w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa przechowywanych środków pieniężnych.

Nie można zarzucić Bankowi (...) Spółce Akcyjnej w W., że nie dołożył szczególnej staranności przy dokonywaniu czynności związanych z realizacją polecenia przelewu w dniu 23 sierpnia 2010 roku, wystawionego przez T. W., jako przedstawiciela Stowarzyszenia (...) w L.. Uznając T. W. za osobę uprawnioną do reprezentowania powoda, Bank opierał się na aktualnych dokumentach urzędowych potwierdzających umocowanie tej osoby do reprezentowania Banku.

Bank nie pozostawił również bez żadnej reakcji wniosku zarządu Stowarzyszenia (...) w L. o wstrzymanie wykonywania dyspozycji na rachunku bankowym, które byłyby dokonywane przez T. W.. Bank wstrzymał się z wykonywaniem dyspozycji i zażądał od wnioskodawcy przedstawienia odpisu prawomocnego postanowienia sądu, uchylającego upoważnienie udzielone T. W. do reprezentowania Stowarzyszenia. Takiego odpisu wnioskodawca jednak nie przedstawił.

Bez znaczenia są przy tym uzgodnienia, jakie zostały poczynione w dniu 20 sierpnia 2010 roku pomiędzy pełnomocnikiem „wnioskodawcy” a dyrektorem Oddziału Banku, gdyż Bank ostatecznie związany był dyspozycjami osoby, która legitymowała się nie budzącymi wątpliwości dokumentami, potwierdzającymi jej umocowanie do reprezentowania Stowarzyszenia. Zarzut podniesiony w punkcie 5 części wstępnej apelacji nie ma zatem znaczenia dla rozstrzygnięcia, choć należy dodatkowo stwierdzić, że jest on bezzasadny.

÷

Całokształt przytoczonych rozważań wskazuje, że bez znaczenia jest w rozpoznawanej sprawie okoliczność, czy na skutek realizacji przez Bank polecenia przelewu wystawionego przez T. W. Stowarzyszenie (...) w L. poniosło szkodę. Nawet gdyby bowiem taka szkoda powstała, to i tak byłaby ona następstwem okoliczności, za które Bank nie ponosi odpowiedzialności, a zatem także wówczas powództwo podlegałoby oddaleniu.

Ubocznie należy wskazać, że prawidłowe są ustalenia Sądu pierwszej instancji co do tego, że powód nie poniósł szkody. W miejsce wierzytelności Stowarzyszenia w stosunku do Banku (...) Spółki Akcyjnej w W., wynikającej z umowy rachunku bankowego, powstała wierzytelność Stowarzyszenia w stosunku do innego Banku.

W zakresie, w jakim T. W. wykorzystwała środki finansowe na realizację bieżących zadań statutowych Stowarzyszenia, również nie można mówić o szkodzie, gdyż środki te i tak zostałyby wydatkowane przez Stowarzyszenie na te same lub takie same cele.

÷

Nie jest uzasadniony zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy przepisu art. 17 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 roku o Krajowym Rejestrze Sądowym. Z treści zarzutu wynika, że odnosi się on wyłącznie do przepisu art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 roku, nie zaś również do przepisu art. 17 ust. 2.

Powołany przepis stanowi, że domniemywa się, że dane wpisane do Rejestru są prawdziwe. Z powołanego przepisu wynika zatem, że ciężar udowodnienia faktu, iż dane wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego nie są prawdziwe spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne.

W rozpoznawanej sprawie Sąd Rejonowy nie zajął odmiennego stanowiska w zakresie rozkładu ciężaru dowodu, niż reguła, która wynika z powołanego przepisu. Powołany przepis nie dotyczy natomiast treści samych wpisów, jakie

powinny być zamieszczane w Krajowym Rejestrze Sądowym, ani też nie reguluje w ogóle sposobów wykazywania, że dane w Rejestrze nie są prawdziwe. O treści wpisów decydują z jednej strony przepisy regulujące zasady prowadzenia Krajowego Rejestru Sądowego, a z drugiej przepisy regulujące ustrój i zasady działania podmiotów podlegających wpisowi do tego rejestru.

Należy zatem uznać, że zarzut naruszenia przepisu art. 17 ust. 1 przez sąd przez to, że ktoś przedstawił dowody wskazujące na nieprawdziwość danych wpisanych do rejestru, jest bezzasadny ze swojej istoty.

÷

Mając na uwadze powyższe rozważania należało oddalić apelację, jako bezzasadną.

*

Na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy zasądził od Stowarzyszenia (...) w L. na rzecz Banku (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 300 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

W związku z tym, że apelacja powoda została oddalona w całości, powód jest stroną przegrywającą sprawę w całości w postępowaniu odwoławczym. Powinien zatem zwrócić pozwanemu poniesione w tym postępowaniu koszty. Koszty te obejmują wynagrodzenie pełnomocnika procesowego pozwanego, ustalone według stawki minimalnej na podstawie § 6 pkt 3 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 roku, poz. 490 – tekst jednolity).

*

Na podstawie art. 113 ust. 1 (a contrario) ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 90 z 2010 roku, poz. 594 – tekst jednolity ze zmianami) Sąd Okręgowy przejął na rachunek Skarbu Państwa nie uiszczoną opłatę od apelacji. W związku z tym, że apelacja powoda została oddalona w całości, a powód był zwolniony od opłaty, brak jest podmiotu, który mógłby zostać obciążony obowiązkiem uiszczenia tej opłaty na rzecz Skarbu Państwa.

*

Z tych wszystkich względów i na podstawie powołanych wyżej przepisów Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku.

1 Por.: postanowienie SN z dnia 28 maja 1999 roku, I CKN 276/99, Prokuratura i Prawo 1999, nr 11-12, poz. 34; wyrok SN z dnia 19 stycznia 1998 roku, I CKN 424/97, OSN C 1998, z. 9, poz. 36; uzasadnienie postanowienia z dnia 28 marca 2003 roku, IV CKN 1961/00, Lex nr 80241.